ב"ה

גליון פרשת השבוע

ערוכים בידי נחמה ליבוביץ שנה ששית

יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער

הסתדרות בני מזרחי באמריקה

אחרי מות-קדושים (תש"ז) י"ט א - י'.

(הערה: לשאלה ד' מתנות עניים השוה גם גליון קדושים תש"ג שאלה ג' בטעם מצות לקט ופאה...!)

א. שאלות מבנה:

1. ר' דוד הופמן רואה בפסוקים ג - ד חזרה על הדברות הראשונות. כיצד?
2. × התוכל למצוא סבה לדבר, למה לא בא "לא תשא" כאן והובא רק להלן בפ' י"ב?
3. ×× " " " " , למה נשתנה בפסוקים ג-ד סדר הדברות הראשונות, ולמה לא באו כסדרן אשר בו נאמרו בפרשת יתרו?
4. ×× התוכל למצוא הסבר לדבר, למה נסמכו מתנות עניים (פסוקים ט-י) לדיני פגול ונותר (ה-ח), מה המאחד או המקשר אותם?

ב. ג. קדושים תהיו. רש"י - רמב"ן עד "ועוד אפרש זה בע"ה.

1. מה קשה לשניהם?
2. מה ההבדל ביניהם בפירוש המושג "קדוש"?
3. מה פירוש המלה "העברה" שבדברי רש"י?
4. × מה הנימוק החיצוני והפנימי לפירוש המובא ברש"י?
5. הסבר את המושג "נבל ברשות התורה" שבדברי הרמב"ן!
6. נגד איזה חפישה מוטעית או מסולפת בהבנת התורה נלחם הרמב"ן כאן ומה חשיבות דבריו בשבילנו כיום?
7. × השוה את דברי הרמב"ן כאן לדבריו בדברים ד י"ח ד"ה לעשות היטר והטוב ובאר, מה המגמה הכללית בדבריו בשני המקומות ומה ההבדל ביניהם.

ג. ד. אל תפנו אל האלילים ואלוהי מסכה לא תעשו לכם:

1. מלבי"ם: יסוד מוסד אצלנו שהכתובים ידברו תמיד בדרך לא זו אף זו; שהדבר שיש בו חדוש יותר כתוב בסוף, ואם כן היה ראוי כאן לומר בהפך: "אלוהי מסכה לא תעשו", ויותר מזה "אל תפנו אליהם במחשבה".
   למה שנה הכתוב כאן מן הסדר הרגיל?
   וע' יהושע כ"ג ז': תהלים א' א' ורש"י שם.
   גם בשני המקומות האלה שנה מן הסדר הרגיל של "לא זו אף זו" והסבה אתה מצא בפרקנו עוד פסוק שבו שנה הכתוב מן הסדר של לא זו אף זו!
2. × רש"י ד"ה אל תפנו עד "לעבדם".
   מה קשה לו ומה תיקן בדבריו?

ד. ט-י מתנות עניים.

ט. ובקצרכם את קציר ארצכם לא תכלה.

1. × למה לא נאמר "לא תקצר פאת שדך"?
2. × אור החיים: טעם שהתחיל לדבר בלשון רבים וגמר בלשון יחיד - נתכוון לשלול דעת הטועים אשר אומרים, כי כשאין דבר מספיק לעניים, אין לו ליתן, ע"ד אומרו (מלכים ב ד' פסוק מ"ג): "מה אתן זה לפני מאה איש". לזה צוה ה' בלשון יחיד, שאפילו אחד לבד - עליו חובת פאה- הגם כי פאה של אדם אחד מועטת היא לכל עניי ישראל.
   התוכל למצוא עוד טעם לחלוף רבים ליחיד בפסוקנו?
3. "לא תלקט" ויקרא כ"ג כ"ב ולקט קצירך לא תלקט.
   רש"י ד"ה ולקט קצירך.
   השוה שמות ט"ז ד' ולקטו דבר יום ביומו;
   " " י"ז וילקטו המרבה והממעיט; וכן כ"ב, כ"ד, כ"ז;
   במדבר י"א ח' שטו העם ולקטו; תהלים ק"ד כ"ח תתן להם ילקטו.
   הסבר, למה גבי "לקט" בא הפעל תמיד בבנין הכבד (פעל) ובשאר המקומות (ביחוד בכל המקומות המוסבים למן) בבנין הקל?
4. תעזב אותם.
   השוה דברים י"ח ד' ראשית דגנך... תתן לו (תרומה)
   " כ"ו י"ב ונתת ללוי לגר (מעשר לוי ומעשר עני)
   הסבר, למה גבי מתנות עניים אלה מאן השתמש הכתוב בפעל "עזב" ואילו לגבי תרומות ומעשרות נאמר "נתן"?

לשאלה ב' קרא: יטעיה שפירא "ועשית היטר והטוב". מודפס בחוברת המוקדשת לזכרו של הרב י. שפירא תש"ה, הנצ' הפועל המזרחי)

תשובות וגם שאלות נא לשלוח לנחמה ליבוביץ, ירושלים קרית משה